

«ДИНАМО» — футбольний клуб у Києві. Заснований 13 травня 1927 з ініціативи С. Бармінського та М. Ханникова як команда Київського пролетарського спортивного товариства (КПСТ) «Динамо», яке об'єднувало співробітників силових відомств і підпорядковувалося відповідним керівникам київського окружного відділу ГПУ. Тренерські й адміністративні функції у футбольній команді «Д.» виконував інструктор КПСТ Л. Коген. У перші роки існування команда грала переважно товариські матчі, а також щороку (до 1935) брала участь у всеукраїнській першості ФСТ «Динамо». 1932–34, у зв'язку зі зміною керівництва ГПУ, команда була на межі розформування, однак завдяки зусиллям Л. Когена і провідних гравців [А. Ідзковського](#) та К. Щегоцького продовжила своє функціонування, ставши згодом базовою командою збірної республіки. 1934, коли столицею УСРР став Київ, футбольною командою «Д.» почало опікуватися вище керівництво республіки. Була введена посада старшого тренера, яку обійняв М. Товаровський. 1936 під його керівництвом команда «Д.» посіла 2-е м. у 1-му чемпіонаті СРСР серед клубних команд вищої ліги, програвши у фіналі команді «Спартак» (Москва). Під час 2-ї світової війни керівництво і частину гравців евакуйовано в тил, інших мобілізовано, а котрі залишилися в окупованому Києві утворили з іншими футболістами міста команду «Старт». Улітку 1942 команда «Старт» провела переможні 10 матчів з іншими київськими командами, а також із командами угорських і німецьких окупаційних військових частин (одна з ігор увійшла в історіографію під назвою «матч смерті»). У серпні того ж року колишніх гравців «Д.» заарештовано і відправлено до Сирецького концтабору (Київ), де згодом за нез'ясованих обставин загинули М. Коротких, М. Трусевич, О. Клименко та І. Кузьменко. Після визволення Києва в листопаді 1943 велика заслуга у відродженні «Д.» належить колишньому капітану команди М. Махині

(тренер 1944–45). На поч. 50-х рр. склад і гра команди стабілізувалися. Завдяки нововведенням у навчально-тренувальний процес та тактичній побудові гри тренера О. Ошенкова (1951–56) здобуто 2-е м. у першості СРСР 1952 та Кубок СРСР 1954 (перемога у фіналі над ереванською командою «Спартак»). У цих успіхах, окрім зусиль тренерів і гравців, є і заслуга Т. Строкача, який опікувався командою від 2-ї пол. 1930-х рр. до 1956.

Від поч. 60-х рр. команда «Д.» зайняла чільні позиції у радянському футболі. Всі ці роки командою опікувався [В. Щербицький](#), створивши сприятливі умови для досягнення найвищих результатів. 1961 під керівництвом тренера В. Соловйова (1959–62) «Д.» вперше стало чемпіоном СРСР. Під керівництвом тренера [В. Маслова](#) (1964–70) команда тричі поспіль (1966–68) виграла чемпіонати СРСР, а також Кубок СРСР 1964 і 1966. Чемпіоном СРСР (1971) команда ставала і під керівництвом [О. Севидова](#) (1971–73), а [Є. Рудакова](#) визнано найкращим воротарем і футболістом СРСР 1971. Найвищих результатів команда «Д.» досягла під керівництвом тренера [В. Лобановського](#) (1973–82, 1984–90): двічі володар Кубка володарів Кубків Європ. країн (1975 і 1986), перемігши у фіналах, відповідно, команди «Ференцварош» (Будапешт) та «Атлетико» (Мадрид); володар Суперкубка УЄФА 1975, коли «Д.» перемогло команду «Баварія» з рахунками 1 : 0 у Мюнхені та 2 : 0 у Києві (усі голи забив [О. Блохін](#)). Крім того, команда двічі виходила у півфінал змагань за Кубок чемпіонів (1977 і 1987).

На внутрішній арені за час проведення першостей СРСР «Д.» 13 разів (більше, ніж будь-яка з радянських команд) була чемпіоном СРСР (1961, 1966–68, 1971, 1974, 1975, 1977, 1980, 1981, 1985, 1986, 1990) і 9 разів володарем Кубка СРСР (1954, 1964, 1965–66, 1974, 1978, 1982, 1984–85, 1986–87, 1989–90). Чимало гравців команди «Д.» отримали звання «Заслужений майстер спорту», серед них — [К. Фомін](#) (1936), [А. Ідзковський](#) (1945), [М. Махиня](#) (1946), [А. Зазроєв](#), [М. Михалина](#) (обидва — 1955), [Ю. Воїнов](#) (1959), [О. Макаров](#) (1961), [Й. Сабо](#), [А. Біба](#), [В. Серебряников](#), [В. Турянчик](#), [В. Щегольков](#) (усі — 1967), [Є. Рудаков](#) (1973), [О. Блохін](#), [Л. Буряк](#), [В. Веремєєв](#), [В. Колотов](#), [В. Матвієнко](#), [В. Мунтян](#), [В. Онищенко](#), [С. Решко](#), [В. Трошкін](#), [М. Фоменко](#) (усі — 1975), [А. Коньков](#) (1981), [С. Балтача](#), [А. Баль](#), [І. Беланов](#), [В. Безсонов](#), [А. Дем'яненко](#), [В. Євтушенко](#), [О. Заваров](#), [О. Кузнецов](#), [М. Михайлов](#), [В. Рац](#), [В. Чанов](#), [П. Яковенко](#), [І. Яремчук](#) (усі — 1986), [О. Михайличенко](#), [Г. Литовченко](#), [О. Протасов](#) (усі — 1988), [А. Бишовець](#), [В. Поркуян](#), [В. Банников](#) (усі — 1989), [Л. Островський](#) (1991).

У 70–80-х рр. гравці «Д.» складали основу збірної команди СРСР і зробили вагомий внесок у досягнення

певних успіхів на міжнародній арені: 4-е м. на чемпіонаті світу 1966; 2-е м. на чемпіонатах Європи 1972 і 1988; 3-є м. на Олімпійських іграх 1976 (Монреаль) і 1980 (Москва). Гравці «Д.» О. Блохін (1975) та І. Беланов (1985), а також вихованець клубу А. Шевченко (2004, у складі італійського «Мілана») ставали кращими футболістами Європи і отримали нагороду «Золотий м'яч».

Від 1989 футбольний клуб «Д.» — самостійна юридична і фінансова одиниця, президентом обрано В. Безверхого. Від 1993 футбольний клуб «Д.» — АТ на чолі з президентом Г. Суркісом (від 2002 — президент І. Суркіс). Розбудовано інфраструктуру клубу, яка не відповідала сучасним вимогам, зокрема побудовано найсучаснішу навчально-тренувальну базу у передмісті Києва — Конча-Заспі; розширено і розбудовано футбольну школу клубу; реконструйовано стадіон «Динамо». У незалежній Україні клуб — серед лідерів українського футболу. У період 1992–2023 команда 16 разів перемагала в чемпіонатах України (1993–2001, 2003, 2004, 2007, 2009, 2015, 2016, 2021), 13 разів ставала володарем Кубка України (1993, 1996, 1998–2000, 2003, 2005–2007, 2014, 2015, 2020, 2021) та 9 разів Суперкубка України (2004, 2006, 2007, 2009, 2011, 2016, 2018, 2019, 2020). У період повернення на тренер. посаду В. Лобановського (1997–2002) команда виходила на високий міжнародний рівень. Постійно граючи у європейській Лізі чемпіонів, клуб 1999 вийшов до півфіналу цих змагань. Після смерті В. Лобановського на посаді головного тренера побували динамівські вихованці Й. Сабо, А. Дем'яненко, О. Блохін, С. Ребров,

О. Хацкевич, О. Михайличенко; «Д.» тренували також російські спеціалісти Ю. Сьомін, В. Газаєв, румунський фахівець М. Луческу (2020–23), від кін. 2023 — О. Шовковський. За цей час найбільшим успіхом був вихід команди до півфіналу Ліги Європи УЄФА (2009). Звання «Заслужений майстер спорту» удостоєні футболісти «Д.» (зокрема й колишні), які успішно виступили на чемпіонаті світу 2006 у складі Національної збірної команди України, що вийшла до чвертьфіналу першості: В. Ващук, О. Гусєв, А. Гусін, Ю. Дмитрулін, А. Мілевський, А. Несмачний, С. Ребров, В. Рева, Р. Ротань, С. Федоров, А. Шевченко, О. Шовковський.

Рекомендована література

1. Мирский В. И., Семибратский Б. А. Атакующая вершины. К., 1980;
2. Лобановский В. В. Бесконечный матч. Москва, 1989;
3. Чуйко О. «Динамо» (Київ) у 54 чемпіонатах СРСР (1936–1991 рр.). К., 1995;
4. Воскресенский Б. М., Терпиловский С. С. «Динамо»–Киев. 1927–1997: Иллюстриров. хронол. справоч. О., 1998;
5. Аркадьев Д. А. «Динамо» Киев. Возрождение...: Докум. повесть. К., 1998;
6. Пристайко В. І. «Чи був матч смерті»? Документи свідчать. К., 2005;
7. Старков В., Шаповал Д. «Динамо» (Киев) 1927–2007. К., 2007.

В. А. Старков

Бібліографічний опис:

Динамо / В. А. Старков // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24330>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).